

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 36/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Krajského súdu v Bratislave, justičnej pokladnice v konaní sp. zn. E 1137394217 a jeho vyjadreniu z 20. novembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenie žiada, ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 17. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a vyjadrením súdu v konaní o jeho návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia. Vyjadrenie navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu.

II.

2. Uznesením okresného súdu z 27. júla 2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. septembra 2019, bola sťažovateľovi uložená povinnosť nahradiť štátu odmenu a náhradu hotových výdavkov, ktoré boli vyplatené jemu v trestnom konaní ustanovenému obhajcovi vo výške 3 316,74 eur. Pohľadávka bola prevedená z okresného súdu na justičnú pokladnicu, ktorej funkciu vykonáva podľa zákona č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych pohľadávkach“) Krajský súd v Bratislave. Krajský súd uznesením z 22. októbra 2020 nariadil výkon rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny sťažovateľa, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody. Nariadeniu výkonu rozhodnutia predchádzalo šetrenie so zistením, že sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody s predpokladaným koncom 5. júla 2036.

Proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia z 22. októbra 2020 podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej poukázal na skutočnosť, že pre zlý zdravotný stav nie je vo výkone trestu pracovne zaradený a poberá len invalidný dôchodok. Sťažnosť bola preto uznesením krajského súdu z 30. novembra 2020 zamietnutá ako nedôvodná, keď krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ poberá invalidný dôchodok (v tom čase vo výške 96,20 eur), z ktorého sú vykonávané zrážky 48,10 eur a na osobnom účte vo výkone trestu má peňažné prostriedky.

3. Justičnej pokladnici bol 19. marca 2021 doručený návrh sťažovateľa na zastavenie nariadeného výkonu rozhodnutia podľa § 13n ods. 1 zákona o súdnych pohľadávkach z dôvodu, že vo výkone trestu nepracuje. Vyjadrením vedúceho justičnej pokladnice z 19. apríla 2021 bolo sťažovateľovi oznámené, že skutočnosť, že nie je v ústave na výkon trestu odňatia slobody pracovne zaradený, nie je dôvodom na zastavenie vymáhania pohľadávky aj s ohľadom na skutočnosť, že má pravidelný príjem a predpokladaný koniec výkonu trestu je 5. júla 2036. Zároveň bolo zdôraznené, že povinnosť sťažovateľa nahradiť štátu náklady jeho obhajoby trvá, pretože sťažovateľovi vzhľadom na jeho majetkové pomery nebol priznaný nárok na bezplatnú obhajobu. Sťažovateľ bol oboznámený so zistením, že na jeho osobnom konte má evidované peňažné prostriedky a súčasne poberá invalidný dôchodok vo výške 104,90 eur, z ktorého sú vykonávané zrážky vo výške 52,45 eur. Vyjadrenie vedúceho justičnej pokladnice k návrhu sťažovateľa na zastavenie výkonu rozhodnutia bolo sťažovateľovi doručené 23. apríla 2021. Tento postup krajského súdu sťažovateľ namietol ústavnou sťažnosťou, ktorá bola uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 322/2021 zo 16. júna 2021 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

4. Sťažovateľ krajskému súdu 4. apríla 2022 opätovne navrhol zastaviť výkon rozhodnutia podľa § 13n ods. 1 a § 13w ods. 1 zákona o súdnych pohľadávkach, pretože uplynula zákonom stanovená doba jedného roka, po ktorú nepoberal príjem – invalidný dôchodok aspoň v takej výške, aby z neho bolo možné vykonať zrážky. K podaniu sťažovateľa sa vyjadril vedúci justičnej pokladnice listom zo 6. apríla 2022 a poukázal na to, že podanie sťažovateľa z 29. marca 2022 je opätovným podaním. Sťažovateľ v ňom uviedol rovnaké skutočnosti, ktoré už uviedol v podaní z 15. marca 2021, na ktoré odpovedal vedúci justičnej pokladnice listom z 19. apríla 2022. Skutočnosť, že od nariadenia výkonu rozhodnutia z 22. októbra 2020 uplynula doba jedného roka ustanovená § 13n zákona o súdnych pohľadávkach, nemení nič na tom, že sťažovateľ je stále poberateľom invalidného dôchodku vo výške 106,30 eur, z ktorého sú mu vykonávané zrážky vo výške 53,15 eur. Preto aplikácia namietaného ustanovenia § 13n zákona o súdnych pohľadávkach neobstojí. Tiež poukázal na skutočnosť, že na základe nariadeného výkonu rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny sťažovateľa bola na úhradu vymáhanej pohľadávky poukázaná z ústavu na výkon trestu odňatia slobody suma 93 eur. Tento postup krajského súdu sťažovateľ namietol ústavnou sťažnosťou, ktorá bola uznesením ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 381/2022 z 30. júna 2022 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

5. Sťažovateľ krajskému súdu 26. októbra 2023 opätovne navrhol zastaviť výkon rozhodnutia, pričom odkázal na § 10a ods. 1 písm. b) zákona o súdnych pohľadávkach, podľa ktorého výkon rozhodnutia sa zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom výkonu, bolo po nariadení výkonu

zrušené alebo sa stalo neúčinným. V tejto súvislosti odkázal na to, že zrážky z jeho invalidného dôchodku nemožno vykonávať, lebo je nízky. Okrem toho odkázal na § 13n ods. 1 zákona o súdnych pohľadávkach, podľa ktorého justičná pokladnica zastaví na návrh platiteľa mzdy alebo povinného nariadený výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, ak povinný po dobu jedného roka nepoberá mzdu aspoň v takej výške, aby sa z nej mohli zrážky vykonávať. Ústavnou sťažnosťou namietaným vyjadrením krajský súd sťažovateľovi uviedol, že ide opakované podanie a ním uvádzané okolnosti nie sú dôvodom na zastavenie výkonu rozhodnutia.

III.

6. Sťažovateľ namieta, že krajský súd porušil jeho práva, pretože nezastavil nariadený výkon rozhodnutia zrážkami z pracovnej odmeny napriek tomu, že vo výkone trestu nepracuje a nemá príjem. Jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok, ktorý je taký nízky, že po vykonaní zrážky na úhradu trov výkonu trestu mu ostane približne len 60 eur, z ktorých už ďalšie zrážky nemožno vykonať. Zároveň uplynula doba jedného roka, po ktorú nepoberal mzdu aspoň v takej výške, aby z nej bolo možné zrážky vykonať. Boli tak naplnené predpoklady podľa § 13n zákona o súdnych pohľadávkach na zastavenie výkonu rozhodnutia. Podľa sťažovateľa zrážky z jeho invalidného dôchodku nemožno vykonávať ani podľa § 13w ods. 1 zákona o súdnych pohľadávkach, a to s ohľadom na to, že jeho invalidný dôchodok je nižší ako základná suma, ktorá sa povinnému nesmie zraziť podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády č. 268/2006 Z. z.“)

IV.

7. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Aj keď sťažovateľ vo výkone trestu odňatia slobody nepracuje a nepoberá mzdu, je poberateľom invalidného dôchodku. Podľa § 13w ods. 1 zákona o súdnych pohľadávkach sa ustanovenia o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy použijú i na výkon rozhodnutia zrážkami z príjmov, ktoré povinnému nahrádzajú mzdu, najmä z náhrady mzdy, ako aj z dávky sociálneho poistenia, teda aj z invalidného dôchodku. Skutočnosť, že sťažovateľ vo výkone trestu nepracuje, a preto nemá mzdu, nie je dôvodom na zastavenie výkonu rozhodnutia podľa § 13n zákona o súdnych pohľadávkach. Sťažovateľ má príjem – invalidný dôchodok, ktorý môže byť postihnutý výkonom rozhodnutia. Nariadený výkon rozhodnutia je preto v súlade so zákonom o súdnych pohľadávkach, čo vylučuje možnosť porušenia sťažovateľom uvedených ústavných práv.

8. Čo sa týka námietky sťažovateľa, že zrážky sú vykonávané v rozpore s nariadením vlády č. 268/2006 Z. z., treba uviesť, že prijímanie peňažných prostriedkov, nakladanie s nimi a iné finančné operácie a nakladanie s dôchodkom sťažovateľa vo výkone trestu odňatia slobody upravuje osobitne § 28 a § 29 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom z týchto ustanovení nemožno vyvodit' žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zastavenie výkonu rozhodnutia.

V.

9. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V prípade sťažovateľa ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, keďže boli zistené dôvody na jej odmietnutie pre nedostatok právomoci a pre jej oneskorenosť. Preto nebolo žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2024

Robert Šorl
predseda senátu